

Handläggare
Maria Karlsson
Telefon: 08- 508 25 403**Till**
Socialnämnden
2021-12-15**Idéburet offentligt partnerskap - om verksamhet för
ensamkommande barn och unga som helt eller delvis
står, eller riskerar att hamna, utanför samhällets insatser**

- Samverkan mellan socialförvaltningen och tre ideella organisationer

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att godkänna partnerskapet.
2. Socialnämnden ger socialdirektören i uppdrag att teckna ett idéburet offentligt partnerskap med tre ideella organisationer om verksamhet för ensamkommande barn, unga och vissa unga vuxna som helt eller delvis står, eller riskerar att hamna, utanför samhällets insatser.
3. Socialnämnden ger socialdirektören rätt att besluta om eventuella förändringar av åtaganden inom partnerskapet, under förutsättning att partnerskapets mål, syfte eller värdegrund inte förändras.
4. Socialnämnden ger socialdirektören rätt att besluta om eventuell förlängning av partnerskapet i enlighet med avtalet som inte innebär större förändringar av innehållet i partnerskapet.
5. Socialnämnden ger socialdirektören rätt att besluta om att stoppa utbetalning och kräva tillbaka utbetalda medel till förening i partnerskapet i enlighet med förutsättningar som finns stadgade i huvudavtalet.
6. Paragrafen justeras omedelbart.

Socialförvaltningen
Avdelningen för stadsövergripande
sociala frågorMunkforsplan 33
Storforsplan 36
123 47 Farsta
Telefon 08- 508 25 403
Växel 08-508 25 000
maria.catarina.karlsson@stockholm.se
stockholm.seFredrik Jurdell
SocialdirektörVeronica Wolgast Carstorp
Bitr. förvaltningschef

Sammanfattning

Förvaltningen föreslår i ärendet ett idéburet offentligt partnerskap för ensamkommande barn och unga som helt eller delvis står, eller riskerar att hamna, utanför samhällets insatser. Perioden för partnerskapet är 1 januari 2022 till och med 31 december 2023. Senast 1 juli 2023 ska parterna vara överens om en eventuell förlängning efter 2023.

I partnerskapet ingår följande aktörer från idéburen sektor:

- Rädda Barnen, organisationsnummer 802002-8638,
- Svenska Röda Korset, organisationsnummer 802002-8711,
- Stockholms stadsmission, organisationsnummer 802003-1954.

Barnrättsbyrån som ingått i partnerskapet tidigare har valt att avsluta sin del med hänsyn till att deras målgrupp är personer under 20 år.

Partnerskapet omfattar samarbete med organisationer och föreningar som driver projekt och verksamheter som riktar sig mot barn och ungdomar, nyanlända, ensamkommande barn, ungdomar och vissa unga vuxna, papperslösa samt personer med osäkra boendeförhållanden.

Syftet med partnerskapet är att förbättra målgruppens¹ livssituation i Stockholms stad och arbeta för att förbättra ungdomens, den unga vuxnas livssituation i staden tills ungdomen/den unga vuxna erhåller uppehållstillstånd eller återvänder till ursprungslandet. Målet med partnerskapet är att lindra akut nöd, främja psykisk och fysisk hälsa och få barn, ungdomar och vissa unga vuxna att stanna inom eller att komma tillbaka in i välfärdssystemet för att nå långsiktiga lösningar. Partnerskapet ska verka för att de unga/unga vuxna som de möter har realistiska förväntningar på de möjligheter som finns i Sverige. Det är angeläget att kunna följa de individer som partnerskapet har kontakt med för att bl.a. säkerställa att de som har behov av stöd inom ordinarie strukturer får det.

Den ekonomiska ramen för partnerskapet är densamma för den föreslagna partnerskapsperioden som för föregående partnerskapsperiod. Det vill säga 5 888 919 kronor för varje 12

¹ Definition: I det övergripande partnerskapet och i bilagorna används orden ”unga, ungdom, ungdomar eller ungdomarna” och med det menas målgruppen.

månaders period. Den del av medlen som tidigare tilldelats Barnrättsbyrån fördelas nu till de tre kvarvarande parterna.

Bakgrund

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en samverkansform avseende en viss verksamhet som ingås mellan en eller flera idéburna organisationer och den offentliga sektorn.

År 2017 ingicks ett IOP mellan socialförvaltningen och organisationerna Barnrättsbyrån, Rädda Barnen, Svenska Röda Korset och Stockholms stadsmission för insatser till ensamkommande barn och unga som helt eller delvis står, eller riskerar att hamna, utanför samhällets insatser. Från och med augusti 2021 har Barnrättsbyrån valt att avstå från fortsatt samverkan då deras målgrupp består av personer upp till 20 år. Samarbetet organisationerna emellan i de tidigare partnerskapsperioderna har bland annat resulterat i en bättre styrning, ökad tydlighet, samsyn och sammanhållen hantering avseende frågor som berör ensamkommande barn och ungdomar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor i samverkan med berörda organisationer.

Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 8 december 2021. Funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 9 december 2021.

Ärendet

I Stockholms stads budget för år 2022 har socialnämnden getts i uppdrag att i samarbete med partnerorganisationerna fortsätta samverkan gällande idéburna offentliga partnerskap för insatser till ungdomar som står eller riskerar att hamna utanför samhällets insatser. Vidare står det i budget att socialnämnden tillsammans med arbetsmarknadsnämnden, SHIS Bostäder och stadsdelsnämnderna ska fortsätta arbeta för att ungdomar som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd enligt *Lagen om ny möjlighet till uppehållstillstånd för vissa ensamkommande* får goda förutsättningar att etablera sig i samhället genom studier som kan leda till försörjning. Socialnämnden ska också fortsätta arbeta med att möta ensamkommande ungdomar i utsatta situationer.

De tre organisationerna beskriver att de under 2020 och 2021 sammanlagt har haft kontakt med 350 individer inom ramen för partnerskapet.

Vidare beskriver de partnerskapet på detta sätt:

För att kunna stötta de som har hamnat eller riskerar att hamna utanför samhällets insatser behövs samverkan. IOP- samverkan och organisationernas insatser för målgruppen unga ensamkommande under perioden 2017–2021 har gett goda resultat. Genom att våra olika verksamheter kompletterar varandra har vi kunnat möta flera av målgruppens behov. Vår styrka är att vi snabbt kan mobilisera oss för att stötta de som deltar i våra verksamheter och nå ut med information och riktade stödinsatser. Goda exempel på detta är samordning av stödet att ansöka om uppehållstillstånd genom nya gymnasielagen, omställningen under covid -19 -pandemin för att möta upp det ökade behovet hos målgruppen, samt nu senast när det fattades beslut om verkställighetsstopp till Afghanistan. Partnerskapet var då snabbt ute med information till våra deltagare och erbjöd stöd att ansöka om inhibition och ansöka om att återinträda i asylprocessen.

Målgrupp, syfte och mål

Målgruppen har hittills varit ensamkommande barn och ungdomar som helt eller delvis står, eller riskerar att hamna, utanför samhällets insatser. De befinner sig i asylprocessen, har fått avslag på sin asylansökan eller också har de inte haft kontakt med svenska myndigheter.

Utifrån att målgruppen som rör personer som omfattas av lagen om ny möjlighet till uppehållstillstånd för vissa ensamkommande har blivit äldre och på grund av nuvarande situation i Afghanistan som bland annat medfört att Migrationsverket beslutat om verkställighetsstopp, föreslås att partnerskapet inkluderar denna grupp unga vuxna upp till 24 år. Verkställighetsstoppet omfattar de personer som har ett avvisnings- eller utvisningsbeslut och de som har tillfälliga uppehållstillstånd. Det finns anledning att följa situationen i Afghanistan och Migrationsverkets agerande i denna fråga. Utifrån rådande situation är det viktigt att partnerskapet verkar för att de unga/unga vuxna som de möter har realistiska förväntningar på de möjligheter som finns i Sverige.

Syftet med partnerskapet är att förbättra målgruppens livssituation i Stockholms stad och arbeta för att förbättra ungdomens/den unga vuxnas livssituation i staden tills ungdomen/den unga vuxna erhåller uppehållstillstånd eller återvänder till ursprungslandet.

Vidare är syftet att stärka samverkan för att skapa en trygg länkning mellan idéburna organisationer och myndigheter för målgruppen.

Med utgångspunkt i socialtjänstlagen och kommunallagens vistelsebegrepp är målet med partnerskapet att:

- lindra nöd,
- främja psykisk och fysisk hälsa och
- få barn, ungdomar och vissa unga vuxna att stanna inom, eller återvända till, välfärdssystemet igen för att nå långsiktiga lösningar.

Partnerskapets aktörer, insatser och resurser

Det idéburna offentliga partnerskapet är uppdelat i ett övergripande partnerskap och bilagor som reglerar parternas specifika åtaganden.

I partnerskapet ingår följande aktörer från idéburen sektor:

- Rädda Barnen, organisationsnummer 802002-8638,
- Svenska Röda Korset, organisationsnummer 802002-8711,
- Stockholms stadsmission, organisationsnummer 802003-1954.

Partnerskapet omfattar samarbete med organisationer och föreningar som driver projekt och verksamheter som riktar sig mot barn och ungdomar, nyanlända, ensamkommande barn och ungdomar och vissa unga vuxna, papperslösa samt personer med osäkra boendeförhållanden. Parternas åtaganden innefattar bland annat:

- Socialt uppsökande arbete i stadens riskmiljöer
- Ge stöd och vägledning i vardagen
- Migrationsrådgivning och kvalificerad juridisk och social rådgivning
- Arbete med psykosocialt stöd främst genom gruppverksamheter
- Sociala aktiviteter för att stimulera till fritidsaktiviteter och god hälsa
- Erbjuder basbehov i form av mat/kläder/hygien/SL-biljetter
- På plats-sjukvårdsrådgivning

Socialförvaltningens resurser består av ekonomiska medel, egna verksamheter riktade mot målgruppen samt att informera och samverka med aktuella verksamheter inom förvaltningen. De verksamheter inom socialförvaltningen som ingår i partnerskapet är Enheten för ensamkommande barn och ungdomar och Framtid Stockholm, genom Ungdomsjouren. De ideella organisationernas resurser består av ekonomiska medel, övergripande arbetsledning

och administration, volontärer samt egna ideella service- och stödinsatser riktade till målgruppen.

Ändringar från föregående avtalsperiod

Den ekonomiska ramen för partnerskapet är densamma för den föreslagna partnerskapsperioden som för föregående partnerskapsperiod. Det vill säga 5 888 919 kronor för varje 12 månaders period. Den del av medlen som tidigare tilldelats Barnrättsbyrån fördelas nu på de tre kvarstående organisationerna.

Ledning och samverkan

Socialförvaltningen och varje ideell organisation bär enskilt ansvaret för sina åtaganden i partnerskapet. God samverkan krävs för att nå partnerskapets syfte och mål. Med god samverkan avses kontinuerlig information och kommunikation mellan de olika aktörerna i partnerskapet.

Partnerskapet leds av en styrgrupp bestående av en representant för vardera idéburen organisation och socialförvaltningen som träffas minst varannan månad. Den operativa samverkan sker genom en samverkansgrupp bestående av representanter från aktörerna och socialförvaltningen som träffas regelbundet med lämpligt intervall.

Uppföljning

Avsikten med uppföljning är att säkra att syftet och målen med partnerskapet uppnås. Syftet med uppföljningen är även att säkra att offentliga medel använts till det som är beslutat. Uppföljningen ska ske med utgångspunkt i de mål som gäller för partnerskapet, samt i sammanställningen över förvaltningens tillförda medel i respektive organisations bilaga.

Samverkansgruppen ska årligen göra en sammanställning av de verksamhetsrapporter som upprättats under året.

Sammanställningen ska beskriva varje verksamhet och utgör även underlag för ekonomisk uppföljning samt granskning.

Granskningen är kopplad till varje separat bilaga och uppföljning sker av socialförvaltningen. Rapporten lämnas av socialförvaltningen till socialnämnden i samband med verksamhetsberättelsen.

Partnerskapsperiod

I det aktuella ärendet föreslås en fjärde period av partnerskapet, från 1 januari 2022 till och med 31 december 2023. Senast 1 juli 2023 ska parterna vara överens om en eventuell förlängning efter 2023.

Jämställdhetsanalys

Partnerskapet riktar sig till barn och ungdomar oavsett kön. Verksamheterna anpassas utifrån varje ungdoms unika situation och behov så långt det är möjligt, oavsett kön. Exempelvis kan samtalsforum fördelade på kön komma att bli aktuellt.

Cirka 69 procent av de ensamkommande som sökte asyl 2020 var pojkar. Av det totala antalet asylsökande 2020 var knappt fyra procent ensamkommande barn och ungdomar, jämfört med sju procent 2016 och 22 procent 2015².

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det finns fortfarande en målgrupp inom gruppen ensamkommande unga som har behov av samverkan mellan ideell sektor och Stockholms stad för att till exempel möjliggöra intentionen med Nya gymnasielagen. Det IOP som har pågått sedan 2017 har på flera sätt varit givande. För att utreda vidare hur partnerskapet kan utvecklas utifrån en delvis förändrad målgrupp finns behov av att förlänga det. Det är angeläget att kunna följa de individer som partnerskapet har kontakt med för att bl.a. säkerställa att de som har behov av stöd inom ordinarie strukturer får det. Förvaltningen föreslår att socialnämnden beslutar följande.

1. Socialnämnden beslutar att godkänna partnerskapet.
2. Socialnämnden ger socialdirektören i uppdrag att teckna ett idéburet offentligt partnerskap med tre ideella organisationer om verksamhet för ensamkommande barn, unga och vissa unga vuxna som helt eller delvis står, eller riskerar att hamna, utanför samhällets insatser.
3. Socialnämnden ger socialdirektören rätt att besluta om eventuella förändringar av åtaganden inom partnerskapet, under förutsättning att partnerskapets mål, syfte eller värdegrund inte förändras.
4. Socialnämnden ger socialdirektören rätt att besluta om eventuell förlängning av partnerskapet i enlighet med avtalet som inte innebär större förändringar av innehållet i partnerskapet.

5. Socialnämnden ger socialdirektören rätt att besluta om att stoppa utbetalning och kräva tillbaka utbetalda medel till förening i partnerskapet i enlighet med förutsättningar som finns stadgade i huvudavtalet.
6. Paragrafen justeras omedelbart.

Bilagor

1. Idéburet offentligt partnerskap – Överenskommelse verksamhet för ensamkommande barn och unga som helt eller delvis står, eller riskerar att hamna, utanför samhällets insatser, dnr 2.3.4-565/2021.
2. Bilaga Stockholms stadsmission, dnr 2.3.4-566/2021
Bilaga Röda korset, dnr 2.3.4-567/2021
3. Bilaga Rädda barnen, dnr 2.3.4-568/2021
4. Bilaga Stockholms stads socialnämnd, dnr 2.3.4-569/2021